

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
Central Institute for Supervising and Testing in Agriculture

JEDNOTNÉ PRACOVNÍ POSTUPY

ANALÝZA PŮD III

Jiří Zbíral, Stanislav Malý a kol.

Brno 2022

Copyright © ÚKZÚZ, Národní referenční laboratoř, Jiří Zbiral, S. Malý a kol., 2022

Vydání čtvrté, rozšířené a přepracované. Platné od 1. 7. 2022.

Příručka neprošla jazykovou úpravou.

Kopírování publikace nebo její části je možné pouze s písemným souhlasem autorů a ředitele NRL ÚKZÚZ.

ÚKZÚZ ani autoři nepřebírají jakoukoliv odpovědnost za újmu nebo škodu způsobenou aplikací (správnou nebo chybnou) uvedených postupů.

OBSAH

Obsah

ÚVOD.....	1
TECHNICKÉ POZNÁMKY.....	2
STANOVENÍ UHLÍKU A ORGANICKÉ HMOTY PŮDY	4
STANOVENÍ ZTRÁTY ŽÍHÁNÍM.....	5
STANOVENÍ C _{ox} TITRACÍ.....	8
STANOVENÍ C _{ox} SPEKTROFOTOMETRICKY.....	13
STANOVENÍ GLOMALINU V PŮDÁCH BRADFORDOVOU METODOU.....	17
STANOVENÍ BAREVNÉHO KVOCIENTU Q ₄ /Q ₆	20
STANOVENÍ ORGANICKÉHO UHLÍKU A CELKOVÉHO DUSÍKU V PŮDNÍCH EXTRAKTECH ELEMENTÁRNÍ ANALÝZOU	23
EXTRAKCE UHLÍKU Z PŮDY VODOU A HORKOU VODOU.....	27
HUSTOTNÍ FRAKCIONACE PŮDNÍ ORGANICKÉ HMOTY.....	30
STANOVENÍ VYBRANÝCH PARAMETRŮ PŮDNÍ ORGANICKÉ HMOTY METODOU NIRS	33
STANOVENÍ UHLÍKU A DUSÍKU ELEMENTÁRNÍ ANALÝZOU.....	37
STANOVENÍ DUSÍKU	42
STANOVENÍ CELKOVÉHO DUSÍKU PODLE KJELDAHLA S POUŽITÍM SELENU JAKO KATALYZÁTORU	43
STANOVENÍ CELKOVÉHO DUSÍKU TITRAČNÍ METODOU PODLE JODLBAUERA	48
PŘÍPRAVA VZORKŮ A EXTRAKCE PRO STANOVENÍ DUSIČNANOVÉHO A AMONNÉHO DUSÍKU.....	54
STANOVENÍ DUSIČNANOVÉHO A DUSITANOVÉHO DUSÍKU SPEKTROFOTOMETRICKY.....	58
STANOVENÍ DUSIČNANOVÉHO DUSÍKU METODOU UVSPEKTROFOTOMETRIE.....	64
STANOVENÍ DUSIČNANOVÉHO DUSÍKU IONTOVĚ SELEKTIVNÍ ELEKTRODOU	67
STANOVENÍ DUSITANOVÝCH IONTŮ SPEKTROFOTOMETRICKY	69
STANOVENÍ AMONNÉHO DUSÍKU IONTOVĚ SELEKTIVNÍ ELEKTRODOU	72
STANOVENÍ AMONNÉHO DUSÍKU SPEKTROFOTOMETRICKY.....	75
STANOVENÍ AMONNÉHO DUSÍKU SPEKTROFOTOMETRICKY (ISO 14256).....	78
STANOVENÍ SÍRY.....	82

OBSAH

EXTRAKCE PŮD PRO STANOVENÍ SÍRANŮ A SÍRY	85
STANOVENÍ SÍRY V PŮDNÍCH EXTRAKTECH METODOU ICP-OES.....	88
STANOVENÍ SÍRANŮ VE VODNÝCH EXTRAKTECH PŮD METODOU IONTOVÉ CHROMATOGRAFIE ...	90
PŮDNĚ MIKROBIOLOGICKÉ METODY	94
ODBĚR, ÚPRAVA A SKLADOVÁNÍ VZORKŮ PŮD PRO MIKROBIOLOGICKÉ ROZBORY.....	97
STANOVENÍ UHLÍKU A DUSÍKU MIKROBIÁLNÍ BIOMASY FUMIGAČNÍ EXKTRAKČNÍ METODOU .	102
STANOVENÍ OXIDOVATELNÉHO UHLÍKU V PŮDNÍM EXTRAKTU (K ₂ SO ₄).....	106
STANOVENÍ CELKOVÉHO DUSÍKU V PŮDNÍM EXTRAKTU (K ₂ SO ₄)	109
STANOVENÍ BAZÁLNÍ RESPIRACE TITRAČNÍ METODOU	113
STANOVENÍ BAZÁLNÍ A SUBSTRÁTEM INDUKOVANÉ RESPIRACE METODOU GC	116
MĚŘENÍ BAZÁLNÍ RESPIRACE, SUBSTRÁTEM INDUKOVANÉ RESPIRACE A RESPIRAČNÍCH RŮSTOVÝCH KŘÍVEK SYSTÉMEM OxiTop.....	121
AEROBNÍ N MINERALIZACE A NITRIFIKACE INKUBAČNÍM POKUSEM	129
ANAEROBNÍ N MINERALIZACE (AMONIFIKACE).....	131
KRÁTKODOBÁ NITRIFIKAČNÍ AKTIVITA (SNA).....	133
AKTIVITA UREÁZY	136
STANOVENÍ ENZYMATICKÝCH AKTIVIT PŮDNÍCH MIKROBIÁLNÍCH SPOLEČENSTEV POMOCÍ FLUOROGENNÍCH SUBSTRÁTŮ	138
STANOVENÍ AKTIVITY DENITRIFIKAČNÍCH ENZYMŮ (DEA) S ROZLIŠENÍM PRODUKTŮ N ₂ O A N ₂	144
MOLEKULÁRNĚ BIOLOGICKÁ ANALÝZA PŮD.....	148
EXTRAKCE DNA Z PŮD KITEM DNEASY® Powersoil® kit	149
STANOVENÍ KONCENTRACE DNA.....	152
AMPLIFIKACE SPECIFICKÝCH ÚSEKŮ DNA METODOU PCR.....	155
ANALÝZA PRODUKTŮ PCR GELOVOU ELEKTROFORÉZOU	159
ŠTĚPENÍ DNA RESTRIKČNÍMI ENZYMY	163
STANOVENÍ MAXIMÁLNÍ VODNÍ KAPACITY (WHC)	165
EKOTOXIKOLOGICKÉ TESTY	167
STANOVENÍ VLIVU CHEMIKÁLIÍ NA SUBSTRÁTEM INDUKOVANOU RESPIRACI INKUBAČNÍM POKUSEM	167

OBSAH

STANOVENÍ VLIVU CHEMIKÁLIÍ NA KRÁTKODOBOU NITRIFIKAČNÍ AKTIVITU	173
KONTAKTNÍ TEST PRO STANOVENÍ INHIBIČNÍHO ÚČINKU PŮD NA DEHYDROGENÁZOVOU AKTIVITU BAKTERIE <i>ARTHROBACTER GLOBIFORMIS</i>	181
TEST VLIVU CHEMIKÁLIÍ NA DÉLKU KOŘENE SALÁTU (<i>LACTUCA SATIVA</i>).....	187
TEST VLIVU CHEMIKÁLIÍ NA ŘEPKU OLEJKU (<i>BRASSICA NAPUS</i>).....	193
TEST VLIVU CHEMIKÁLIÍ NA ROUPICI <i>ENCHYTRAEUS CRYPTICUS</i>	200
TEST VLIVU CHEMIKÁLIÍ NA REPRODUKCI A MORTALITU CHVOSTOSKOKA <i>FOLSOMIA CANDIDA</i>	208
STANOVENÍ ÚČINKŮ HNOJIV A AGROCHEMIKÁLIÍ NA REPRODUKCI ŽÍŽALY <i>EISENIA ANDREI</i> ...	215
DODATKY	223
POZNÁMKY KE STANOVENÍ CELKOVÉHO DUSÍKU	223
POUŽITÉ ZKRATKY	232

Autorský kolektiv: Jiří Zbírál, Stanislav Malý, Jiří Čuhel, Markéta Svobodová
Redakční úprava: Dagmar Červenková, Iva Strážová